

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Первомайський навчально-науковий інститут
Кафедра Економіки, обліку та підприємництва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
PROGRAM OF THE DISCIPLINE

Економіка підприємства і комерційна діяльність
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Enterprise economy and commercial activity

(code and name of the primary discipline)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)
Тип дисципліни професійна
(назва інституту, факультету)
Мова викладання українська
українська / англійська

Первомайськ – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства і комерційна діяльність» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 05 «Соціальні і поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка підприємства». 29 серпня 2022 р. 22 с.

Розробник: Гришина Л.О., канд. ек. наук, доцент кафедри економіки, обліку та підприємництва

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка підприємства і комерційна діяльність» розглянуто на засіданні кафедри економіки, обліку та підприємництва

Протокол від «30» 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри [підпис] к.е.н., доцент Гришина Л.О.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка підприємства і комерційна діяльність» погоджено з Гарантом освітньої програми «Економіка підприємства»

Гарант освітньої програми [підпис] к.е.н, доцент Мігай Н.Б.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка підприємства і комерційна діяльність» погоджено з Гарантом освітньої програми «Економіко-правове забезпечення економічної діяльності підприємства»

Гарант освітньої програми [підпис] к.е.н, доцент Хмарська І.А.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства і комерційна діяльність» затверджена науково-методичною радою ПННІ НУК

Протокол від «31» 08 2022 року № 1

Голова науково-методичної ради [підпис] к.е.н., доцент Гришина Л.О.

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ (З КУРС, ПОГЛИБЛЕНИЙ КУРС)

№ семестру	Кількість тижнів	Загальна кількість		Розподіл аудиторних занять					Самостійна робота студентів	Форма атестації
		кредитів	годин	Всього	Лекц.	Практ.	Лаб.	Інд. р.		
5	15	4	120	60	30	30			60	ПМК
6	15	6	180	45	30	15			135 (у т.ч. 90 КР)	КР, іспит
Всього		10	300	105	60	45			240	

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ семестру	Кількість тижнів	Загальна кількість		Розподіл аудиторних занять					Самостійна робота студентів	Форма атестації
		кредитів	годин	Всього	Лекц.	Практ.	Лаб.	Інд. р.		
5	15	4	120	8	4	4			112	
6	15	6	180	8	4	4			172 (у т.ч. 90 КР)	Іспит, КР
Всього		10	300	16	8	8			284	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	6
6. Засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування ...	12
7. Форми поточного та підсумкового контролю	12
8. Критерії оцінювання результатів навчання	17
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	18
10. Рекомендовані джерела інформації	18

ВСТУП

Анотація

Програма призначена для здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка». В межах курсу здобувачі вищої освіти ознайомляться з основами організації економічної і комерційної діяльності підприємств різних організаційно-правових форм та розмірів, їх ресурсним забезпеченням, методичними засадами оцінки ефективності економічної і комерційної діяльності, сучасними моделями розвитку підприємств в сучасних умовах господарювання.

Курс спрямований на формування у бакалаврів компетентностей в області економічної діяльності підприємства, генерування нових ідей, прийняття обґрунтованих рішень щодо підвищення ефективності господарювання в контексті сталого розвитку економіки.

Ключові слова: підприємство, економіка, комерційна діяльність, ресурси, ефективність

Abstract

The program is intended for applicants of the first (Bachelor's) level of Higher Education who study in the educational program "enterprise economics" of specialty 051 "Economics". As part of the course, applicants for higher education will get acquainted with the basics of the company's activities, its resource support, methodological foundations for evaluating the effectiveness of its activities, and modern models of enterprise development.

The course is aimed at developing Bachelor's competencies in the field of economic activity of the enterprise, generating new ideas, making informed decisions to improve business efficiency in the context of sustainable economic development.

Keywords: enterprise, economy, activity, resources, efficiency

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 05 – “ <u>Соціальні і поведінкові науки</u> ”	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність <u>051 Економіка</u> Освітня програма <u>Економіка підприємства</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті філії		Семестр	
Загальна кількість годин - 240		5,6	5,6
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 6	Освітній рівень: <i>перший (бакалаврський)</i>	45 год.	12 год.
		Практичні	
		30 год.	8 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		165 год.	220 год.
		Вид контролю:	
		ПМК, Іспит, КР	ПМК, Іспит, КР
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Організація економічної та комерційної діяльності підприємства» є формування у студентів відповідно до освітньої програми таких компетентностей:

ЗК 8 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 9- здатність до адаптації та дій в новій ситуації;

ФК 8- здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин;

ФК 12- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення ;

ФК 13- здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності..

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є: дисципліни: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Політична економія», «Фінанси», «Менеджмент», «Економіка сталого розвитку».

4. Очікувані результати навчання

1.ПРН 10 –проводити аналіз функціонування іта розвитку суб'єктів господарювання , визначати функціональні сфери , розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності

2.ПРН 21- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;

3. ПРН 27- передбачати та оцінювати вплив зовнішніх і внутрішніх факторів та управлінських рішень на результативність діяльності підприємства при плануванні діяльності, управлінні ним та розробці стратегій його розвитку.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1 . Організація виробничо-господарської діяльності підприємства

Тема 1. Організація операційної діяльності підприємства.

Поняття та характеристика операційної діяльності підприємства. Структура та принципи організації виробничого процесу. Організаційні типи виробництва. Суспільні форми організації виробництва. Фактори впливу на економічну ефективність операційну діяльність підприємства.

Література: [3, стр 246-269], [9, стр 380-384]

Тема 2. Техніко-технологічна база та обґрунтування виробничої потужності підприємства.

Сутність і характеристика техніко-технологічної бази виробництва. Складові і тенденції розвитку . Технічний розвиток виробництва. Лізинг як форма оновлення технічної бази підприємства. Поняття, види та чинники формування виробничої потужності підприємства. Методичні принципи розрахунку виробничої потужності. Підвищення ефективності використання виробничої потужності підприємства.

Література: [1, стр 47-54] [9, стр 348-353], [10], [11]

Тема 3. Матеріально-технічне забезпечення та основи його організації

Сутність та значення матеріально-технічного забезпечення та його значення. Форми та системи МТЗ. Обчислення потреби в матеріалах. Запаси матеріалів їх регулювання. Графік залежності річних витрат на придбання і зберігання матеріалів від величини партії поставок.

Література: [3, стр 339-345] [9, стр 394-398] , [10], [11]

Тема 4. Якість продукції та забезпечення її конкурентоспроможності

Поняття та показники якості продукції. Сутність конкурентоспроможності та її значення в розвитку національної економіки. Види конкурентоспроможності. Вимірювання конкурентоспроможності. Чинники підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.

Література [1] стор. 74-82, [2] стор. 40-55, [9] стор. 353-370, [10], [11]

Змістовний модуль 2.

Тема 5. Сутність комерційної діяльності та основи її організації.

Сутність комерційної діяльності. Історія розвитку комерційної діяльності Законодавча база регулювання комерційної діяльності вітчизняних підприємств. Зовнішні і внутрішні фактори розвитку комерційної діяльності. Об'єкти і суб'єкти комерційної діяльності. Товар і послуги, як об'єкти комерційної діяльності. Виробниче підприємство, як суб'єкт комерційної діяльності. Оптове підприємство, як суб'єкт комерційної діяльності. Роздрібне підприємство, як суб'єкт комерційної діяльності. Торговельні посередники і їх характеристика.

Література: [6, стр 79-955] [7, стр 6-56] , [10], [11]

Тема 6. Управління комерційною діяльністю на оптовому ринку товарів та послуг .

Поняття та класифікація підприємств оптової торгівлі Функції оптових торговельних підприємств. Суть, цілі та етапи оптових закупівель підприємств оптової торгівлі. Організація комерційної роботи з оптового продажу товарів. Організація надання послуг оптовими підприємствами – клієнтам. Планування надходження товарів. Формування товарного асортименту підприємств оптової торгівлі. Управління товарними запасами на складах оптових торгових підприємств. Методи оптового продажу товарів.

Література: [6, стр 139-149] [7, стр 65-95] [9, стр 90-97] , [10], [11]

Тема 7. Електронна комерція

Електронна комерція як сучасний засіб комерційної діяльності Поняття про електронної комерції. Її значення для торговельних підприємств та покупців. Фактори успішного ведення електронної комерції. Сучасні форми електронної комерції. Техніко-технологічна складова електронної комерції. Характеристика основних форм електронної комерції. Проблеми розвитку е-комерції в Україні. Оцінка рівня розвитку електронної комерції в Україні. Зарубіжний досвід використання електронної комерції.

Література: [6, стр 189-205] [7, стр 94-113] , [10], [11]

Тема 8. Ефективність комерційної діяльності підприємства та планування її підвищення

Ефективність комерційної діяльності підприємств. Поняття про ризики. Види ризиків. Методи оцінки комерційних ризиків. Управління комерційними ризиками. Система

показників та методика визначення ефективності комерційної діяльності. Конкурентоспроможність комерційного підприємства та її складові. Напрями підвищення ефективності комерційної діяльності підприємства.

Література: [3, стр 33-45] [7, стр 261-285] , [10], [11]

Змістовний модуль 3.

Тема 9. Витрати підприємства та напрями її зниження.

Поняття та характеристика витрат підприємства. Видова класифікація витрат підприємства. Операційні витрати підприємства, їх склад та особливості. Групування витрат за економічними елементами і калькуляційними системами. Собівартість, її види та методи обліку. Кошторис виробництва та його складання. Особливості розрахунку собівартості продукції за окремими калькуляційними статтями. Управління собівартістю продукції, чинники та методи визначення її зниження.

Література: [1] стор. 196-205, [3] стор. 403-420, [9] стор. 41-430, [10], [11]

Тема 10. Доходи, цінова політика підприємства, фінансові результати діяльності

Сутність, види, формування та використання доходів підприємства. Виручка від реалізації продукції, як основа доходів від операційної діяльності. Поняття і функції ціни. Методи ціноутворення. Цінова політика підприємства. Механізм ціноутворення на підприємстві та напрями удосконалення. Сутність і формування прибутку. Види прибутку, його розподіл і використання. Рентабельність підприємства, як вираження ефективності його діяльності. Види та систематизація показників рентабельності діяльності підприємства.

Література: [1] стор. 210-218, [3] стор. 433-448, [2] стор. 40-55, [9] стор. 447-452, 493-498, [10], [11]

Тема 11. Фінансово-майновий стан підприємства та організація його оцінки

Поняття фінансово-майнового стану підприємства, інформаційне забезпечення його оцінки. Види, підходи, методи оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Систематизація напрямів аналізу фінансово-майнового стану підприємства та експрес-метод його діагностування. Оцінка майнового стану підприємства. Показники оцінки ліквідності, платоспроможності, ділової активності підприємства. Комплексне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.

Література: [1] стор. 221-230, [3] стор. 440-448, [9] стор. 555-560, [10], [11]

Тема 12. Інтегральна ефективність діяльності підприємства

Поняття ефекту як результату діяльності підприємства. Сутнісна характеристика ефективності діяльності підприємства. Методичні основи вимірювання ефективності діяльності підприємства. Види ефективності діяльності підприємства. Чинники підвищення ефективності діяльності підприємства та обґрунтування напрямів її підвищення.

Література: [1] стор. 222-228, [3] стор. 459-465, [10], [11]

Змістовний модуль 4. Розвиток та організація безпеки підприємства.

Тема 13. Сучасні моделі розвитку підприємств.

Поняття та концепції розвитку підприємств. Закони розвитку підприємств. Характеристика сучасних моделей підприємств. Найпоширеніші моделі розвитку підприємств в Україні. Обґрунтування чинників, що впливають на вибір моделі розвитку.

Література: [3] стор. 491-496, [9] стор. 580-600

Тема 14. Трансформація і реструктуризація підприємства.

Реструктуризація підприємств (організацій), практика здійснення. Форми, види та рівень реструктуризації та реорганізації підприємства. Види і показники ефективності реструктуризації суб'єктів господарювання. Ризик-менеджмент на підприємстві. Санація господарюючих суб'єктів: цілі, механізм, державна політика. Страхування, як форма трансферу ризиків.

Література: [1] стор. 236-248, [2] стор. 40-55, [3] стор. 487-505, [10], [11]

Тема 15. Економічна безпека підприємства.

Поняття та характеристика економічної безпеки підприємства. Функціональні складові економічної безпеки підприємства. Фактори впливу на економічну безпеку підприємства. Організація економічної безпеки підприємства та її оцінювання. Принципи організації та ключові завдання служби безпеки підприємства. Стратегія гарантування економічної безпеки підприємства.

Література: [3] стор. 472-283, [9] стор. 619-630, [10], [11]

Тема 16. Банкрутство та ліквідація підприємств.

Банкрутство підприємств, як економічне явище. Методичні основи визначення ймовірності банкрутства підприємства. Чинники банкрутства підприємства та обґрунтування напрямів їх запобігання. Причини та процедура ліквідації збанкрутілих суб'єктів господарювання.

Література: [1] стор. 254-260, [3] стор. 506-517, [9] стор. 630-634, [10], [11]

Тема 17. Антикризове управління підприємством.

Сутність та мета антикризового управління. Сутність і причини виникнення фінансово-економічної кризи. Національні особливості фінансової кризи. Сутність і різновиди фінансових криз. Основні функції антикризового управління. Специфіка системи, процесів та механізмів антикризового управління підприємством . Стратегічні аспекти антикризового управління підприємством . Сутність та класифікація стратегій антикризового управління.

Література: [1] стор. 260-262, [2] стор. 40-55, [9] стор. 634-660, [10], [11]

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усь ого	у тому числі					Усьо -го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р. .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організація виробничо-господарської діяльності підприємства												
Тема 1. Організація операційної діяльності підприємства	9	2	2			5	12	1	1			10
Тема 2. Техніко-технологічна база та обґрунтування вир.програми підприємств	14	2	2			10	12	1	1			10
Тема 3. Матеріально-технічне забезпечення	9	2	2			5	10					10
Тема 4. Якість продукції та конкурентоспроможн	14	2	2			10	11	1	1			9
Модульна контрольна роботу №1												
Разом за змістовним модулем 1	46	8	8			30	45	3	3			39
Змістовий модуль 2. Організація комерційної діяльності підприємства												
Тема 5. Сутність комерційної діяльності підприємства та основи її організації	9	2	2			5	11					11
Тема 6. Управління комерційною діяльністю на оптовому ринку товарів та послуг	14	2	2			10	12	1	1			10
Тема 7. Електронна комерція	7	1	1			5	12	1	1			10
Тема 8. Ефективність комерційної діяльності та планування її підвищення	14	2	2			10	10					10
Модульна контрольна роботу №2												
Разом за змістовним модулем 2	44	7	7			30	45	2	2			41
Всього за семестр	90	15	15			60	90	5	5			80
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Економічні результати діяльності підприємства												
Тема 9. Витрати підприємства та напрями їх зниження	8	4	2			2	12	1	1			10
Тема 10. Доходи та цінова	8	4	2			2	7	1	1			5

політика підприємства												
Тема 11. Фінансово-майновий стан підприємства та організація його оцінки	8	4	2			2	10					10
Тема 12. Інтегральна ефективність діяльності	7	3	2			2	10					10
Модульна контрольна роботу №3												
Разом за змістовним модулем 3	31	15	8			8	44	2	2			40
<i>Змістовий модуль 4.Розвиток та безпека підприємства</i>												
Тема 13. Сучасні моделі розвитку підприємства	4	2				2	5					5
Тема 14. Трансформація і реструктуризація підприємства	7	4	2			1	7	1	1			5
Тема 15. Економічна безпека підприємства	8	4	2			2	12	1	1			10
Тема 16. Банкрутство та ліквідація підприємства	5	2	1			2	10					10
Тема 17. Антикризове управління підприємством	5	3	2				12					12
Модульна контрольна роботу №4												
Разом за змістовним модулем 4	29	15	7			7	46	2	2			42
Усього годин	60	30	15			75	90	4	4			82
Курсова робота	90					90	90					90
Разом за курсом	240	45	30			165	240	12	8			220

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин(денна)	Кількість годин(заочна)
	<i>1- й семестр</i>		
1	Практ.зан. № 1. Організація операційної діяльності підприємства	2	1
2	Практ.зан. № 2. Техніко-технологічна база підприємства	2	
3	Практ.зан. № 3. Матеріально-технічне забезпечення та обґрунтування виробничої програми підприємства	2	
4	Практ.зан. № 4. Якість продукції та конкурентоспроможність	2	1

5	Практ.зан. № 5. Сутність, організація та значення комерційної діяльності підприємства	2	
6	Практ.зан. № 6. Управління і планування комерційної діяльності підприємства	2	
7	Практ.зан. № 7. Організація електронної комерції	1	
8	Практ.зан. № 8. Ефективність комерційної діяльності	2	1
	<i>Всього за семестр</i>	<i>15</i>	<i>3</i>
	<i>2-й семестр</i>		
9	Практ.зан. № 14. Витрати, собівартість і кошторис виробництва	2	1
10	Практ.зан. № 15. Доходи, цінова політика підприємства, фінансові результати діяльності	2	1
11	Практ.зан. № 16. Фінансово-майновий стан підприємства	2	
12	Практ.зан. № 17. Інтегральна ефективність діяльності	2	
13	Практ.зан. № 18. Трансформація і реструктуризація підприємства	2	1
14	Практ.зан. № 19. Економічна безпека підприємства	2	1
15	Практ.зан. № 20. Банкрутство та ліквідація підприємства	1	
16	Практ.зан. № 21. Антикризове управління підприємством	2	
	<i>Всього за семестр</i>	<i>15</i>	<i>4</i>
	Всього	30	8

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – **0,5 год/1 год. занять (1 година на 1 лекцію)**;
- підготовка до практичних занять – **1-2 год/1 заняття**;
- підготовка до семінарських занять – **2-4 год/1 заняття**;
- написання рефератів, есе, виконання розрахункових, розрахунково-графічних або графічних робіт, домашньої контрольної роботи, перекладу, аналітичний огляд, аналіз практичних, проблемних ситуацій (обсяг однієї роботи 10-20 аркушів А4) – **мінімум 15 годин на 1 роботу**;
- підготовка до контрольних заходів – **(15-30) год. на 1 захід**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекційних занять	10	15
2	Підготовка до практичних занять, виконання розрахункових завдань	30	40
3	Написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій	40	30
4	Самостійне опрацювання окремих питань лекційних тем № 5,	10	-

	6.		
5	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та його конспектування	-	74
6	Підготовка до виконання модульних контрольних робіт, підсумкової атестації	60	35
	Разом	150	194

Індивідуальне науково - дослідне завдання Теми курсових робіт

1. Виробнича структура підприємства та шляхи її вдосконалення.
2. Еколого-економічні проблеми діяльності підприємства.
3. Економічна безпека підприємства за умов ринкової системи господарювання та шляхи її забезпечення.
4. Економічні питання оподаткування підприємства.
5. Ефективність виробничо-господарської, комерційної діяльності підприємства та шляхи її підвищення.
6. Формування інноваційної моделі розвитку підприємства.
7. Інноваційний потенціал підприємства: його оцінка та заходи підвищення.
8. Аналіз рівня зайнятості населення у регіоні.
9. Аналіз та шляхи підвищення ефективності діяльності промислового підприємства.
10. Банкрутство й ліквідація підприємства.
11. Організаційно-економічні заходи скорочення циклу розробки та освоєння нової продукції.
12. Валові витрати підприємства та резерви їх зниження.
13. Виробнича потужність підприємства і розробка заходів по використанню її резервів.
14. Мотивація праці на підприємстві.
15. Кадри підприємства і ефективність їх використання.
16. Оцінка ефективності інвестицій на підприємстві.
17. Методика оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства і шляхи її покращення.
18. Міжнародне інвестування в Україні: проблеми, умови здійснення.
19. Нематеріальні ресурси підприємства і конкурентоспроможність його продукції на ринку.
20. Оборотні засоби підприємства і методи визначення потреби в оборотних засобах.
21. Оплата праці і шляхи удосконалення її організації.
22. Організаційно-виробнича структура підприємства та обґрунтування заходів по її покращенню.
23. Підприємницька діяльність як основна форма господарювання.
24. Прибуток підприємства, його розподіл та напрямки підвищення прибутку.
25. Резерви покращення використання основних фондів підприємства.
26. Рентабельність власного та акціонерного капіталу і шляхи її підвищення.
27. Реструктуризація й санація підприємства та організації.
28. Собівартість продукції та шляхи її зниження.
29. Стимулювання інноваційної діяльності в сучасних умовах.
30. Тенденції та проблеми розвитку спільних підприємства в Україні.
31. Формування і ефективне управління оборотним капіталом підприємства.
32. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства.

6. Засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточний контроль при виконанні практичних завдань;

- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- поточний контроль при виконанні індивідуальної роботи;
- розрахункові завдання;
- аналітичні звіти, реферати;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- залік, іспит.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Рівень засвоєння матеріалу дисципліни «Організація економічної і комерційної діяльності підприємства» здійснюється шляхом проведення поточного модульного контролю у вигляді тестових завдань різної складності, захисту звітів з практичних робіт, виконання індивідуального завдання та підсумкового контролю у формі заліку та іспиту. Підсумкова оцінка з дисципліни складається з оцінок, отриманих за поточний (модульний) контроль, результатів захисту практичних робіт, виконання індивідуального завдання, оцінки за іспит.

За всі контрольні заходи протягом семестру студент може отримати від 0 до 100 балів. Умовою допуску студента до заліку є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів. Якщо студент не набрав мінімальну суму балів, то він не допускається до іспиту і йому рекомендується набрати цю кількість за рахунок виконання додаткового індивідуального завдання.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Виконання практичних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
3-4	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки
1	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	Студент не розв'язує задачі
	<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: Модуль 1(1-й семестр): 40 балів (8 робіт по 5 балів), Модуль 2(2-й семестр): 40 балів (8 робіт по 5 балів)</i>

Реферати, аналіз проблемних ситуацій

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу; переконливість аргументації; високий рівень обґрунтованості рекомендацій та пропозицій.
8	Подача матеріалу дослідження в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки в аналізі та узагальненні існуючих результатів

6	Недостатній рівень обґрунтування вибраного напрямлення досліджень, методів розв'язку задачі та їх порівняльні оцінки;
4	Презентація матеріалу має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не виконав поставленого завдання дослідження
	<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: Модуль 1 (1-й семестр): 10 балів (1 реферат по 10 балів) Модуль 2 (2-й семестр): 20 балів (2 реферат по 10 балів)</i>

Виконання тестових завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Відповідь на всі тестові завдання правильна
1	Відповідь частково правильна, містить помилки за окремими завданнями
0	Студент не дає правильної відповіді на тестові завдання
	<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: Модуль 2 (2-й семестр): 10 балів (5 тестів по 2 бали) – денна форма.</i>

Поточний модульний контроль

Кількість балів	Критерії оцінювання
15	Робота виконана самостійно. Відповіді на питання правильні, повні, інформативні, містять аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки.
12	У роботі відповіді в цілому правильні, достатньо повні, логічні; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
8	У роботі відповіді частково правильні, містять неточності, недостатньо обґрунтовані.
5	У роботі відповіді мають суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовується невірна термінологія.
0	Робота не виконана
	<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна форма): ЗМ 1 - 15 балів за ПМК; ЗМ 2 - 15 балів за ПМК; ЗМ 3 - 15 балів; за ПМК; ЗМ 4 - 15 балів за ПМК</i>

Критерії оцінювання виконання курсової роботи

Параметри оцінювання	Кількість балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Пояснювальна записка	40	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів (процедура, обробка, інтерпретація результатів); використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась систематично та вчасно подана на перевірку науковому керівнику в відповідності з планом

		виконання курсової роботи.
	35	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів (процедура, обробка, інтерпретація результатів); використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	30	Зміст роботи відповідає обраній темі, але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	20	Робота, оформлена за вимогами, які пред'являються до курсових робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації.
	15	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень і лише за допомогою викладача може виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
	5	Робота не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, які пред'являються до курсових робіт. У роботі немає висновків або вони носять декларативний характер
Ілюстративна частина	20	презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені відповідно до вимог що висуваються.
	15	презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями
	10	ілюстративні матеріали низької якості, в організації презентації спостерігається невпевненість
	5	ілюстративні матеріали низької якості, в доповіді немає посилань на ілюстративні матеріали
Захист роботи	40	довідь логічно побудована, студент чітко та стисло викладає основні результати дослідження, показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання
	35	студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, дає правильні відповіді на всі

		запитання, але не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює
	30	студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, належно обґрунтовує положення роботи, але допускає неточності у відповідях на запитання
	25	студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження але допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує положення роботи.
	20	студент невпорядковано викладає основні результати дослідження, намагається дати відповідь на поставлені запитання і робить спроби аргументувати положення роботи
	15	студент невпорядковано викладає основні результати дослідження робить спроби аргументувати положення роботи, надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання.
	10	студент демонструє задовільні знання з теми дослідження, але не може впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії, та належно обґрунтувати положення роботи.
	5	студент невпорядковано викладає основні результати дослідження, не спроможний дати відповідь на запитання, відстоювати свою позицію

Оцінювання відповідей на екзамені

Кількість балів	Критерії оцінювання
20	Студент повністю володіє навчальним матеріалом по дисципліні, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних відповідей на теоретичні питання та письмових відповідей на питання практичного вмісту. Завдання, які виносяться на екзамен виконані без помилок.
15	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано викладає його під час усних відповідей, здебільшого розкриває зміст практичних завдань. Правильно виконав більшість завдань.
10	Загалом студент володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних відповідей та письмового завдання. Допускає окремі неточності та помилки.
5	Студент недостатньо володіє навчальним матеріалом. Не в змозі викласти зміст більшості питань екзаменаційного білета під час усних відповідей. Допускає при цьому суттєві помилки. Правильно виконав одне завдання.
0	Студент не з'явився на екзамен.

Форма контролю	1-й семестр Максимальна кількість балів
----------------	--

	Денна форма	Заочна форма
1.Виконання практичних завдань	8 x 5 балів = 40 балів	4 x 5 балів = 20 балів
2.Реферат, аналіз проблемних ситуацій	2 x 10 балів = 20 балів	2 x 5 балів = 10 балів
3.Виконання модульних контрольних робіт	2 x 15 балів = 30 балів	
4.Конспектування теоретичного матеріалу дисципліни	2 x 5 балів = 10 балів	11 x 5 балів = 55 балів
5.Підсумкова контрольна робота		1 x 15 балів = 15 балів
Всього	100	100

Форма контролю	2-й семестр Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
1.Виконання практичних завдань	8 x 5 балів = 40 балів	4 x 5 балів = 20 балів
2.Реферат, аналіз проблемних ситуацій	2 x 5 балів = 10 балів	2 x 5 балів = 10 балів
3.Виконання модульних контрольних робіт	2 x 15 балів = 30 балів	
4.Конспектування теоретичного матеріалу дисципліни		7 x 5 балів = 35 балів
5.Підсумкова контрольна робота		1 x 15 балів = 15 балів
6.Підсумковий контроль (екзамен)	20	20
Всього	100	100
Курсова робота	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

	Денна форма		Заочна форма	
	Вид роботи	Максимальна кількість балів	Вид роботи	Максимальна кількість балів
Модуль 1				
3М1	Практичні роботи 1-6	30	Практична робота 1,2	10
	Модульна контрольна робота 1	15	Конспектування теоретичного матеріалу дисципліни	30
	Самостійна робота(написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій)	5	Самостійна робота (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій)	5
	Сума балів	50	Сума балів	50
3М2	Практичні роботи 7-13	35	Практична робота 3,4	10
	Модульна контрольна робота 2	15	Підсумкова контрольна робота	15
	Тестові завдання			
	Самостійна робота(написання рефератів, аналіз		Конспектування теоретичного матеріалу дисципліни	25

	проблемних ситуацій)			
	Сума	50	Сума	50
	Всього	100		100

Модуль 2				
ЗМ 4	Практичні роботи 14-17	20	Практична робота 5,6	10
	Модульна контрольна робота 1	15	Конспектування теоретичного матеріалу дисципліни	20
	Самостійна робота(написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій)	5	Самостійна робота(написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій)	10
	Сума	40	Сума	40
ЗМ 5	Практичні роботи 18-21	20	Практична робота 7,8	10
	Модульна контрольна робота 2	15	Підсумкова контрольна робота	15
	Самостійна робота(написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій)	5	Самостійна робота(написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій)	10
			Конспектування теоретичного матеріалу дисципліни	
	Сума	40	Сума	40
	Всього за модулі	80		80
	Іспит	20		20
	Всього	100		100

Оцінювання виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
До 40	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням	не зараховано з обов’язковим

		дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	------------	-----------------------------------

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

У якості наочного матеріалу під час лекційних та практичних робіт використовуються ілюстраційний матеріал до лекційних занять; методичний матеріал до виконання практичних занять; мультимедіа-, проекційну апаратуру (проектори, екрани тощо); бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо).

В умовах дистанційного навчання студенти використовують інформацію за допомогою Google Classroom.

З метою роз'яснення найбільш складних питань дисципліни та підвищення якості виконання практичних робіт проводяться групові та індивідуальні консультації за розкладом кафедри.

10. Рекомендовані джерела інформації Основна література

1. Бойчик І.М. Харів П.С. Економіка підприємства: Навч.посібник для студентів економічних спеціальностей. Третє видання, виправлене і доповнене – К.: Каравела»; Львів «Новий світ – 2000», 2011. – 298 с.
2. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
3. Єршова Н. Ю. Економічний аналіз [Електронний ресурс] : навч. посібник / Н. Ю. Єршова ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Електрон. текст. дані. Харків, 2023. 190 с. –URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/66910>.
4. Економіка підприємства: Підручник / За ред. С.Ф.Покропивного. К: КНЕУ, 2000.526 с.
5. Економіка і фінанси підприємства: навч.посібник/ Є.В.Крикавський.: Львів, 2013. 696 с.
6. Мозеракі А.А. Економіка торговельного підприємства. Підручник для вузов. – К., 2019.
7. Криковцева Н.О., Казакова О.Б., Саркісян Л.Г., Авдеєнко Л.Л., Дяченко Г.А., Курська Л.С., Сахарова О.Н. Комерційна діяльність. — К.: Центр учбової літератури, 2007. 296 с.
8. Петруня Ю. Є., Задоя А. О. Економіка: базовий курс : навчальний посібник. – [6-те вид., переробл. і доп.]. – Серія :“Бізнес. Економіка. Фінанси”. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2023. – 200 с.
9. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 768 с.

Додаткова література

10. Бахтінова А.П., Гиль О.О., Гришина Л.О. Організація виробництва: практикум.-Львів, 2008.-216 с.
11. Гришина Л.О., Хмарська І.А. Економіка підприємства: практикум. Первомайськ, ППІ НУК, -2013.-72с.
12. Гришина Л.О. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Економіка підприємства». ПФ НУК, 2020. – 14 с.
13. Мавлева Д., Лиса О. Удосконалення управління фінансовими ресурсами з метою підвищення результативності діяльності підприємства.. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 56. С.47-52
14. Рамський А.Ю, Васечко Л.І., Пожар А.С. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства в кризових умовах. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*.. 2023. №2(12) .С.33-45

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI /із змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України №996-X ІУ від 16.07.1999 р. (із змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Методика оцінки майна Кабінет Міністрів України; Постанова, Методика, від 10.12.2003 № 1891 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF>.
4. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 23.02.1998 р. № 22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>.
6. Положення (стандарти) бухгалтерського: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 № 87 (із змінами і доповненнями) станом на 01.01.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
7. Електронний банк даних кафедри «Економіки, обліку і підприємництва»

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Номер змін	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

АРКУШ ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№ з/п	Дата	П.І.Б й посада особи що виконувала періодичну перевірку	Зміні підлягають	Підпис особи що перевіряє

